

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาวินัยการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลอง

ผู้วิจัย

นางสาวเสาวลักษณ์ โส้สมัน

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

รายวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ๒

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์นครศรีธรรมราช)

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนานโยบายการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลอง

ผู้วิจัย

นางสาวเสาวลักษณ์ โส้สมัน

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ๒
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์นครศรีธรรมราช)
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

การพัฒนาวินัยในการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบหุ่นมือจำลอง
ชื่อผู้วิจัย เสาวลักษณ์ โส้สมัน
ปีที่ทำวิจัย ๒๕๖๑

บทนำ

การศึกษาเป็นการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพประสิทธิภาพ และสมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๙) เป็นแผนการศึกษาระยะยาว กำหนดจุดประสงค์หลัก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ข้อที่ ๑ กล่าวว่า

“พฤติกรรมแสดงออกนับได้ว่า เป็นสิ่งสำคัญมาก ในการดำเนินชีวิตในสังคมทุกวันนี้เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ผู้ที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออก จึงมักจะมีปัญหาการครองชีวิตในสังคม เช่นทำให้บุคคลขาดความสามารถที่จะติดต่อ หรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาและเหมาะสม สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากในที่ทำงานในห้องเรียน หรือแม้กระทั่งในบ้านปัญหาความบกพร่องของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การฝึกฝนให้เกิดพฤติกรรมกล้าแสดงออก จึงควรฝึกฝนตั้งแต่วัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ซึ่งถือว่าเป็นวัยทองแห่งชีวิต เป็นวัยที่เหมาะสมที่จะปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเสริมสร้างบุคลิก ลักษณะต่างๆ ซึ่งเชื่อว่าการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก เป็นสิ่งที่กระทำได้ง่ายกว่าการปลูกฝังในวัยผู้ใหญ่ ดังคำกล่าวที่ว่า “ไม้อ่อนดัดง่ายไม้แก่ดัดยาก” นอกจากนี้การปลูกฝังในวัยเด็กจะเป็นสิ่งที่มั่นคง และยืนยาวที่จะติดตัวเด็กไปจนเป็นผู้ใหญ่ เด็กปฐมวัยนั้นจะมีศักยภาพอยู่ภายในตามธรรมชาติ ถ้าได้รับการปลูกฝังในทางที่ถูกต้อง

ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นในตัวเด็ก เพื่อพัฒนา เด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะในระยะแรกเริ่มชีวิตหรือช่วงระยะปฐมวัย มีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของการพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตบุคคลแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็กที่ส่งผลต่อเนื่องจาก ช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะส่งผลเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา ประกอบด้วยการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูในการสนับสนุน ให้เด็กได้มีประสบการณ์ด้วยการใช้

การจัดการศึกษาปฐมวัย มุ่งพัฒนาเด็กบนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา หรือการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติและการพัฒนาเด็กแต่ละคนตามวัยครบทุกด้านของพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หมายรวมถึงการดูแลเอาใจใส่เด็กด้วยความรักความอบอุ่น ความเอื้ออาทร การดูแลสุขภาพ โภชนาการและ ความปลอดภัย และการอบรมกล่อมเกลาให้เด็กมีจิตใจดี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม และมีทักษะชีวิต การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็ก การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก และการปฏิบัติตนของผู้ใหญ่ ที่ดูแลเด็ก ที่มุ่งตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของ

เด็ก โดยมุ่งให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดี อารมณ์แจ่มใส มีความประพฤติดี มีวินัย รู้จักควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การอบรม เลี้ยงดูที่มีผลดีต่อพัฒนาการของเด็ก คือการที่ผู้ใหญ่ที่แวดล้อมเด็กให้ ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับความ คิดเห็นของเด็ก การใช้เหตุผลในการอบรมสั่งสอน ผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็ก จะต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ใช้การสร้างวินัยเชิงบวกในการ อบรมปมนิสัย ซึ่งจะช่วยให้เด็กเติบโต ขึ้นเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีเป้าหมายชีวิต มีวินัยในตนเอง มี สัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น สามารถ จัดการกับความเครียดและปัญหาต่างๆ ได้ การอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นแนวคิด สำคัญที่ครอบครัว และสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องปฏิบัติอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน สำหรับการ ให้การศึกษาเด็กในช่วงปฐมวัยนั้น เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยการจัด ประสบการณ์ที่ หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ จากการลงมือปฏิบัติ และการได้รับ ประสบการณ์ตรง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและการวางแผนในการจัดประสบการณ์และกิจกรรม ทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ทั้งร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และ สติปัญญา โดยคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญและพัฒนาเด็กแต่ละคนอย่างเต็มศักยภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณา การ เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้ผ่านการเล่นและการทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้แก่เด็กในวัยนี้ เป็นการวางแผนโดยบูรณาการ ทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ดนตรี และการเคลื่อนไหว คุณธรรมจริยธรรม สุขภาพอนามัย (คู่มือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาปฐมวัย. ๒๕๖๐ : สารະการเรียนรู)

อริสา โสภาคำ. (๒๕๕๑) กล่าวอ้างอิงถึง เรื่องศักดิ์ ปิ่น ปิ่นประทีป (๒๕๔๘: ๒๗) กล่าวว่า นิทาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ในการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ บ่มเพาะพฤติกรรมที่ดั่งงาม ลักษณะชีวิตที่ สำคัญต่อการดำรงชีวิต และช่วยให้เด็กใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี ในการเล่านิทาน มีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน ออกไป และนิทานมีหลายประเภท สำหรับนิทานที่จะพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมได้ อีกวิธีหนึ่งคือ นิทานอีสป ซึ่งเป็นนิทานประเภทสอนคติธรรม เป็นนิทานสั้นๆ ให้คติในเรื่องของความดี ความชั่วของตัวละครในเรื่องมีทั้ง สัตว์และคน สัตว์มีบทบาทการกระทำอย่างคน ให้บทเรียนสอนใจด้วยข้อสรุปที่ชัดเจน การนำนิทานอีสปซึ่ง เป็นนิทานคติธรรมประเภทหนึ่งมาใช้ในการพัฒนาเด็กนั้นสามารถเลือกนำมาใช้กับเด็กได้ตาม จุดประสงค์ที่ ต้องเสริมเด็ก เพราะเป็นนิทานที่มีอยู่แล้ว หาได้ง่าย มีทั้งที่เป็นหนังสือและเป็นนิทานที่มีรูปประกอบ ซึ่งครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กสามารถนำมาเล่าให้เด็กฟังโดยที่ครูไม่ต้องแต่งเอง ดังที่ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (๒๕๔๙: ๓-๔) กล่าวว่าเด็กสามารถเรียนรู้ได้จาก การกระทำโดยอาศัยสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพราะเด็กยังไม่ สามารถเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรม ซึ่ง สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (๒๕๔๒: ๖๑-๖๒) กล่าวว่า เนื้อหาสาระในนิทานจะเป็นตัวชี้แนะพฤติกรรม ที่สังคมยอมรับการเรียนพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งเด็ก อาจลองเลียนแบบพฤติกรรมนั้น เพื่อทดสอบว่าเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือไม่ และจะนำพฤติกรรมที่สังคม ยอมรับมาใช้ เพื่อให้สังคมยอมรับมากขึ้น สรุปได้ว่าการเล่านิทานอีสปจึงเป็นวิธีการที่ให้ความรู้ วิธีหนึ่งที่ทำให้ เด็กเกิดการเรียนรู้สามารถจดจำ กล่าวแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมทางสังคมที่พึงปรารถนา ของเด็กปฐมวัยได้มากยิ่งขึ้น และ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (๒๕๕๐: ๖๕) กล่าวว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ แบนดูรา (Bandura) ที่ว่า การเรียนรู้ทางสังคม เกิดจากได้เห็นการกระทำอันเป็นตัวอย่างจากบุคคลรอบข้างที่

เกี่ยวข้องกับเด็ก เพราะพฤติกรรมหรือการกระทำของตัวละครในนิทานจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สามารถจำแนกพฤติกรรมของตัวละครที่ตนเองชื่นชอบและเลียนแบบตัวละคร ดังนั้นนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังนั้นควรเป็นนิทานอีสปที่ปลูกฝังการช่วยเหลือแบ่งปันและการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งอาจใช้เทคนิคการเล่านิทานประกอบท่าทางหรือสวมบทบาทเป็นตัวละครในนิทานจากสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นจากนิทาน

นางสาวสุภาภิต ศรีภักดิ์, (ม,ป,ป) กล่าวว่า วางเงื่อนไขแบบการกระทำหรือแบบปฏิบัติการ ซึ่งมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน คือ Operant Conditioning Theory หรือ Instrumental conditioning theory หรือ Type – R Conditioning Theory สกินเนอร์ได้เสนอแนวความคิดโดยจำแนกทฤษฎีทางพฤติกรรมออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. พฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้แบบ Type S (Response Behavior) ซึ่งมีสิ่งเร้า (Stimulus) เป็นตัวกำหนดหรือดึงออกมา เช่น น้ำลายไหลเนื่องจากใส่อาหารเข้าไปในปาก สะดุ้งเพราะถูกเคาะที่สะบ้าข้างเข่า หรือการหรีตาเมื่อถูกแสงไฟ พฤติกรรมดังกล่าวเป็นการตอบสนองแบบอัตโนมัติ

๒. พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้แบบ Type R (Operant Behavior) พฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับ การเสริมแรง (Reinforcement) การตอบสนองแบบนี้จะแตกต่างกับแบบแรก เพราะอินทรีย์เป็นตัวกำหนดหรือเป็นผู้สั่งให้กระทำต่อสิ่งเร้า ไม่ใช่ให้สิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของอินทรีย์ เช่น การถางหญ้า การเขียนหนังสือ การรีดผ้า พฤติกรรมต่างๆของคนในชีวิตประจำวันเป็นพฤติกรรมแบบ Operant Conditioning หลักการเรียนรู้ที่สำคัญ หลักการเรียนรู้ของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ เน้นการกระทำของผู้ที่เรียนรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่กำหนดให้ กล่าวคือ เมื่อต้องการให้อินทรีย์เกิดการเรียนรู้จากสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง เราจะให้ผู้เรียนรู้เลือกแสดงพฤติกรรมเองโดยไม่บังคับหรือบอกแนวทางในการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วจึง “เสริมแรง” พฤติกรรมนั้นทันที เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำนั้น พฤติกรรมการตอบสนองจะขึ้นอยู่กับ การเสริมแรง (Reinforcement) ตัวเสริมแรงแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. ตัวเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าใดๆ ซึ่งเมื่อนำมาใช้แล้วทำให้อัตราการตอบสนองเพิ่มมากขึ้น เช่น คำชมเชย รางวัล อาหาร

๒. ตัวเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าใดๆ ซึ่งเมื่อนำมาใช้แล้วทำให้การตอบสนองเพิ่มขึ้นในทางลบ เป็นตัวเสริมแรงทางลบ เช่น เสียงดัง อากาศร้อน คำตำหนิ กลิ่น การทำโทษ เป็นการนำตัวเสริมแรงทางลบเข้ามา เพราะการทำโทษบางอย่างหากนำไปใช้จะมีผลให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนไปในลักษณะที่เข้มข้น

การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑. การใช้เสริมแรง (Reinforcement) ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรม ครูควรให้การเสริมแรง โดยการชมเชยหรือให้แรงจูงใจ โดยวิธีการต่างๆ เช่น การให้รางวัล ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้ต้องการให้ผู้ชื่นชมหรือเห็นคุณค่าตนเองสำคัญกว่าคนอื่น การให้แรงจูงใจจะทำให้เด็กเกิดความสนใจ พอใจที่จะเรียน

๒. การปลูกฝังพฤติกรรมบางอย่างและการลดพฤติกรรมบางอย่าง (Shaping Behavior) หลักการสำคัญของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ก็คือการควบคุมการตอบสนองด้วยวิธีการเสริมแรง กล่าวคือ เราจะให้การเสริมแรงเฉพาะในเรื่องที่ต้องการเพื่อให้เกิดเป็นนิสัยติดตัว ดังนั้นถ้าเราต้องการให้เด็กมีพฤติกรรมใหม่ในเรื่องใด ก็ควรให้การเสริมแรงพฤติกรรมนั้น เพื่อให้เด็กทำต่อไปจนเป็นนิสัย แต่ถ้าต้องการให้พฤติกรรมใดหายไปก็ควรลดการเสริมแรงพฤติกรรมนั้น ก็จะทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนานั้นหายไป การ

ปลูกฝังพฤติกรรมใหม่ให้แก่เด็กโดยการใช้การเสริมแรงเป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรม ครูควรมีการวางแผนให้เหมาะสม

๓. บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Maching) และเครื่องช่วยสอน (Teaching Learning) สกินเนอร์ ได้เสนอการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งจัดแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นส่วนย่อยๆ เป็นขั้นๆ และจัดลำดับให้เป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้เรียนได้ง่าย และเมื่อสำเร็จแต่ละขั้นจะได้รับแรงเสริม หรือให้รางวัลทันที ทั้งบทเรียนสำเร็จรูป และเครื่องช่วยสอนต่างเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยมีคำตอบที่ถูกต้องไว้ให้ซึ่งบทเรียนดังกล่าว ควรนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ทฤษฎีพัฒนาการของอีริกสัน (Erikson) ได้เน้นความสำคัญที่วัยของเด็ก ขั้นตอนของการพัฒนาการและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเด็กว่า ถ้าเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เขาพอใจ ประสบความสำเร็จ เขาจะมองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นและไว้วางใจผู้อื่น แต่ถ้าเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ไม่พอใจ จะมองโลกในแง่ร้าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและไม่ไว้วางใจผู้อื่น อีริกสัน ยังได้ย้ำว่า ถ้าหากเด็กไม่พัฒนาและผ่านขั้นต้นแล้ว เด็กก็จะไม่สามารถพัฒนาในขั้นต่อไปได้ การนำมาใช้ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การจัดกิจกรรมขั้นก่อนประถมศึกษา เน้นการที่เด็กได้ประสบความสำเร็จและพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ต่อเพื่อนฝูงและต่อครู ทั้งนี้เพื่อให้เด็กมองสังคมใหม่ สังคมโรงเรียนในด้านดี มีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อผู้อื่น และถ้าหากว่าเด็กพอใจและมองโรงเรียนในแง่ดีแล้ว เด็กก็อยากมาโรงเรียน ก็จะได้รับพัฒนาการให้เจริญเติบโตขึ้น การช่วยเหลือตนเอง เช่น การไปห้องน้ำ การแต่งกาย การเก็บของเล่นเข้าที่นั้น ในระยะเริ่มต้นครูจะดูแลอย่างใกล้ชิด และให้การชมเชย การชักชวนให้ทำกิจกรรมกับครู ก็จะเป็นการไม่บังคับ เด็กไม่เกิดการต่อต้านและเกิดความพอใจเป็นรางวัลในการทำกิจกรรมช่วยเหลือ การหัวเราะเยาะในสิ่งที่เด็กทำ หรือการแข่งขันผลงานที่อาจจะก่อให้เกิดการละอาย ก็ไม่ควรใช้ เพราะจะทำให้เด็กไม่กล้าแสดงออกอีกต่อไป กิจกรรมในระดับก่อนประถมศึกษา เน้นผ่านการเล่น ซึ่งเป็นการสนุกสนาน สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ ก็เรียกร้องและเชิญชวนต่อการเข้าร่วมการใช้จินตนาการ บทบาทสมมติ ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อพัฒนาการเด็กวัยนี้ ก็มีการจัดให้อยู่ตลอดเวลา

จากการที่ผู้สอนได้สังเกตการพฤติกรรมการเล่นของนักเรียนนั้น อนุบาล ต่ำกว่า ๓ ขวบ พบว่ามีนักเรียน ๕ คน เล่นของเล่นแล้ว ไม่ยอมเก็บของเข้าที่ เหมือนคนอื่นๆ พอถึงเวลาเปลี่ยนกิจกรรม ก็จะเดินหนีไม่ยอมเก็บของเล่นที่ตนเองเล่น ซึ่งอาจจะมีสาเหตุหลายประการ เช่น เมื่ออยู่ที่บ้านเล่นแล้วมีคนเก็บให้ ทำให้เกิดความเคยชิน ดังนั้นถ้าไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลให้เป็นคนไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง ผู้สอนจึงดำเนินการแก้พฤติกรรมของนักเรียน ๕ คน โดยวิธีตั้งข้อตกลงร่วมกันในการเล่น และให้คำชมแก่เด็กที่เล่นแล้วเก็บของเข้าที่ โดยคาดหวังว่า เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกฝนเป็นประจำ อย่างต่อเนื่องจะทำให้เด็กนักเรียนได้รับการปลูกฝังในเรื่องของการเล่นแล้วเก็บมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการพัฒนาวินัยในการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง
๒. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาวินัยในการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง ๓ ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล ปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดท่าสูงบน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา ซึ่งได้เลือกมา ๑ ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง ๓ ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล ปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดท่าสูงบน ซึ่งได้เลือกมา ๑ ห้องเรียน คือห้องที่ผู้วิจัยกำลังสอนอยู่จำนวน ๕ คน

การได้มาของตัวอย่าง ด้วยวิธี เลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง
ตัวแปรตาม ได้แก่ การเก็บของเล่นทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑ ความมีระเบียบในการเก็บของเล่น
- ๒ ความมีมารยาทในการเก็บของเล่น
- ๓ ความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑ **การจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ** หมายถึง กิจกรรมการเล่นนิทาน ๔ เรื่อง ที่ครูเล่าให้เด็กฟังเพื่อนำเนื้อหาจากนิทานมาฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเอง โดยเนื้อหาของนิทานเสริมสร้างพฤติกรรมเก็บของเล่นในด้านความมีระเบียบ ความมีมารยาท และความมีน้ำใจ ครูเล่นนิทานวันละ ๑ เรื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบ สัปดาห์ละ ๒ เรื่อง เรื่องละ ๒ วัน ในการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง โดยมีขั้นตอน ๓ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ ขั้นเตรียมการ (ขั้นนำ) นำเด็กเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทำข้อตกลงร่วมกันและบอกวัตถุประสงค์ในเด็กๆทราบ และนำสู่การเล่นนิทานประกอบหุ่นมือที่กำหนดขึ้นโดยการเล่นนิทาน เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๒ ขั้นดำเนินการ (ขั้นสอน) เด็กๆเล่นของเล่นตามมุมเสรีที่ครูจัดไว้ให้ เมื่อเวลาผ่านไป ๑๕ นาที ครูให้สัญญาณโดยการเคาะลูกแซ่ครวๆ เด็กๆเก็บของเล่น

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป นักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของนิทาน และครูสอดแทรกพฤติกรรมเก็บของเล่นโยงไปหาตัวเด็ก

๒. **พฤติกรรมเก็บของเล่น** หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมเก็บของเล่นหลังจากเลิกเล่นในช่วงปลายของกิจกรรมเสรี การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ในช่วงเวลาที่เก็บของเล่น โดยจำแนกออกได้ดังนี้

๒. พฤติกรรมความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงความตั้งใจ การปฏิบัติตามกติกาของห้อง และมีความรับผิดชอบที่จะต้องเก็บของเล่นจนเสร็จ

๒.๑ พฤติกรรมการควบคุมตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการไม่โยนของเล่น ไม่เล่นของเล่น ไม่ทะเลาะกับเพื่อนในขณะที่เก็บของเล่น

๒.๓ พฤติกรรมการตรงต่อเวลา หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการเก็บของเล่นตรงเวลาเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณ ไม่ต่อรองยื้อเวลาที่จะเล่น และสามารถเก็บของเล่นจนเสร็จทันเวลา

๓.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง ๓ ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล ปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคม

กาญจนา พงษ์เจริญ (๒๕๕๕) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่น ประชากรคือเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ โรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จำนวน ๑ ห้องเรียน มี ๒๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ กิจกรรมการจัดเก็บของเล่น เพื่อนำไปสู่การสร้างข้อตกลงในการเก็บของและแบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๑ โรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา มีวินัยในตนเองเพิ่มมากขึ้นตลอด ๔ สัปดาห์ จากร้อยละ ๕๙.๓๖ , ๗๒.๕๕ , ๘๐.๗๗ และ ๘๖.๐๕ ตามลำดับ ผลของการวิจัยนี้มีข้อวิจารณ์ถึงการนำหลักการของแรงจูงใจและการเสริมแรงมาใช้ จึงมีผลให้ค่าร้อยละของความก้าวหน้าในพฤติกรรมเป็นไปได้ในลักษณะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สืบศักดิ์ น้อยดัด (๒๕๕๕) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด ประสบการณ์แบบโครงการ. การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัย ชาย - หญิงที่มีอายุระหว่าง ๕ - ๖ ปีศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกรุงเทพมหานครจำนวน ๑ ห้องเรียน จำนวน ๒๕ คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยทำการทดลอง ๘ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๔ วัน วันละ ๔๐ - ๕๐ นาที ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น ๓๒ วัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและ แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองการวิจัยแบบ One Group Pretest - Posttest Design และทดสอบความแตกต่างของตัวแปรโดยใช้การทดสอบ t - test สำหรับ Dependent Samples

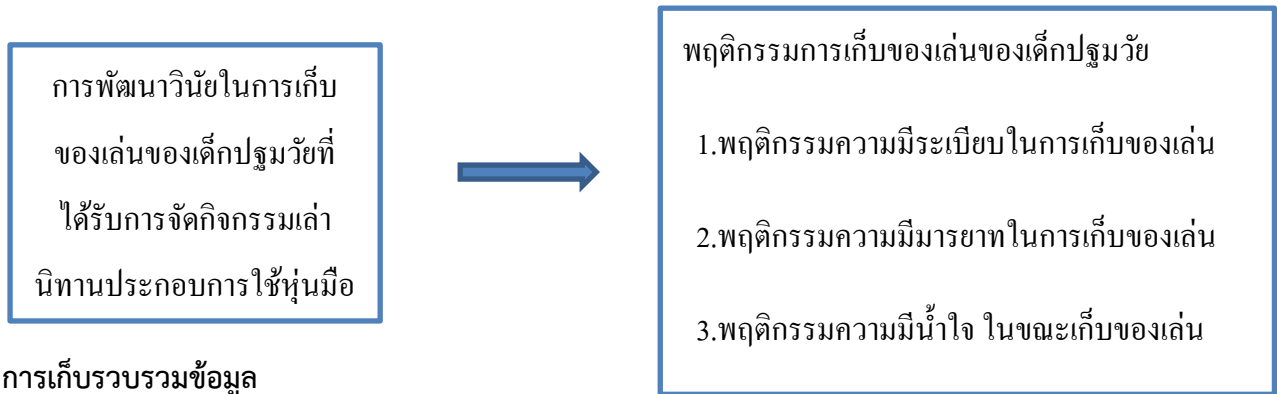
ผลการวิจัยพบว่า ๑. ก่อนการจัดประสบการณ์แบบโครงการเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับพอใช้ และพฤติกรรม ด้านความอดทนอดกลั้น อยู่ในระดับควรปรับปรุง หลังจากการจัดประสบการณ์แบบโครงการเด็ก ปฐมวัยมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมและรายด้านคือ ด้านความรับผิดชอบและด้าน ความอดทนอดกลั้น อยู่ในระดับดีมาก

ฉันทนา ศรีภักดี (๒๕๕๕) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาหาความมีระเบียบในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านของไทย จุดประสงค์เพื่อศึกษาระดับและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยเฉลี่ยรวมและแยกเป็นรายด้านได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการยอมรับผู้อื่นและด้านการตรงต่อเวลา ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านของไทย ก่อน ระหว่างและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง ๔ - ๕ ปี ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ของโรงเรียนบ้านบัวมล (เจริญ ราษฎร์อุทิศ) สำนักงานเขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจำนวน ๑๖ คน เพื่อจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านของไทย เป็นระยะเวลา ๘ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๓ วัน วันละ ๒๐ นาที รวมทั้งสิ้น ๒๔ ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ แผนการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านของไทย และแบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช่ผู้สังเกต ๒ คน ได้ค่าความเชื่อมั่น ของการสังเกต RAI = ๐.๙๖ วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ(One - Way

Repeated - Measures ANOVA) และ คำนวณขนาดส่งผลโดยใช้ Partial η^2 ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัย ก่อน ระหว่างและหลังการทดลองมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมและรายด้านเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และมีการเปลี่ยนแปลง ของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านความรับผิดชอบ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการยอมรับผู้อื่นและด้านการตรงต่อเวลาเพิ่ม ขึ้นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ณัฐวดี อำนวยพรรัตน์ (๒๕๕๙) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่นสำหรับเด็กอนุบาล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่น สำหรับเด็กเตรียมอนุบาล กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กเตรียมอนุบาล ทั้งหมด ๓ห้องเรียน จำนวน ๘๑ คน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัด เก็บของเล่น สำหรับเด็กเตรียมอนุบาล สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติค่า t -Test แบบ matched paired ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการทดสอบ พบว่าการทดลองการพัฒนา วินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่นสำหรับเด็กเตรียมอนุบาลของการทดลองสองสัปดาห์ที่ ๒ มีคะแนน สูงขึ้นกว่าสัปดาห์ที่ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.๐๕ ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นการพัฒนาวินัย ในตนเองด้วย กิจกรรมการจัดเก็บของเล่นสำหรับเด็ก เตรียมอนุบาล เรื่องความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น จากกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน ๘๑ คน โดยภาพรวม อยู่ในระดับการประเมิน คือแสดงพฤติกรรมเมื่อมีผู้แนะนำมีค่าคะแนน เฉลี่ยอยู่ในระดับประเมิน แสดง พฤติกรรมเมื่อผู้แนะนำทั้ง๑๐ ข้อเรียงตามลำดับค่าระดับ ประเมิน ดังนี้ ๑) จัดวางเรียงของเล่นใส่ตู้ได้ถูกต้องอย่างเรียบร้อย ๒) ช่วยเหลือเพื่อนจัด เก็บของเล่น ๓) เก็บของเล่นทุกครั้งโดยไม่ต้องเตือน ๔) เก็บรวบรวม ของเล่นได้อย่างครบถ้วน๕) จัดเก็บของเล่นเข้าชุดลงกล่อง / ตะกร้าได้อย่าง เรียบร้อย ๖) ยิ้มแย้มแจ่มใสขณะเก็บของเล่น ๗) ไม่แย่งกันเก็บของเล่น ๘) จัดเก็บของเล่นเสร็จเรียบร้อยตาม เวลาที่กำหนด ๙) ไม่ส่งเสียงดังขณะเก็บของเล่น ๑๐) เก็บของเล่นอย่างทะนุถนอม ตามลำดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น ซึ่งมีหลักการดำเนินการดังนี้

๑. การเก็บข้อมูล จากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ผู้สังเกต ๑ คน คือ ผู้วิจัย
๒. เก็บข้อมูลพื้นฐานทุกด้านจากกลุ่ม ตัวอย่าง ๕ คน โดยแบบสังเกตพฤติกรรมการเล่นจากการร่วมกิจกรรมเสรี เช่น มุมบ้าน มุมร้านค้า มุมพลาสติกสร้างสรรค์ มุมบล็อก และมุมหนังสือ โดยมีการหมุนเวียนกันในแต่ละมุมโดยใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที รวมการสังเกต
๓. ทำการบันทึก โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น ในระหว่างกิจกรรมเสรี ทุกวันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และ วันศุกร์ เป็น เวลา ๒ สัปดาห์ จำนวน ๘ วัน
๔. เมื่อสิ้นสุดในแต่ละสัปดาห์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานทุกด้านเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเล่นของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ช่วงเวลา ๒ สัปดาห์
๕. การบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น ถ้าในเวลาที่ทำการสังเกต เกิดพฤติกรรมการเล่น และช่องระดับพฤติกรรมทางสังคมตรงกับพฤติกรรมการเล่นของเด็ก ที่แสดงออก ให้แสดงเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น
๖. การให้คะแนนของแบบสังเกตพฤติกรรมการเล่นเป็น ๓,๒,๑
๗. เมื่อสิ้นสุดแต่ละสัปดาห์นำคะแนนของผู้วิจัย มาหาผลรวม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสรุป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

๑. หนังสือนิทาน
๒. แผนการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง
๓. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้
 - ๓.๑ พฤติกรรมความมีระเบียบในการเก็บของเล่น
 - ๓.๒ พฤติกรรมความมีมารยาทในการเก็บของเล่น
 - ๓.๓ พฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือจำลอง

ตอนที่ 1 การเลือกนิทาน

1.1 ศึกษานิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย และประเภทของนิทานที่เหมาะสมต่อพฤติกรรมไม่เก็บของเล่นทั้ง 3 ด้านคือ

ความมีระเบียบในการเก็บของเล่น ความมีมารยาทในการเก็บของเล่น ความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น ได้แก่ หนังสือที่มาจากศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดท่าสูงบน ห้องสมุดประชาชนท่าศาลา และจากเว็บไซต์ โดยมีเกณฑ์การเลือกดังต่อไปนี้

1.1.1 เป็นนิทานเสริมสร้างคุณธรรม

1.1.2 เป็นนิทานที่มีการใช้ภาษาเข้าใจง่าย

1.1.3 นิทานมีตัวละครไม่มากเกินไป

1.1.4 เป็นนิทานโรแมนติก จบแบบมีความสุข และช่วยผ่อนคลายความเครียด

1.1.5 เป็นนิทานที่มีโครงเรื่องง่ายๆ ไม่ยุ่งยากซับซ้อน นิทานมีแนวคิดและสาระสำคัญของเรื่องที่ดี มีคติสอนใจในด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเก็บของเล่น

1.1.6 คัดกรองนิทานเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเกณฑ์การคัดเลือกเหลือเพียง 4 เรื่อง

2 ให้เพื่อนครูในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดท่าสูงบน ช่วยกันดู

2.1 เพื่อนครูในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดท่าสูงบน พิจารณาเนื่องจากที่ผู้วิจัยคัดเลือกนิทาน 4 เรื่อง ที่มีความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ตามรายชื่อนิทานดังต่อไปนี้

1.3.1 เรื่อง นานาเก็บของเล่น

1.3.2 เรื่อง ออกไปนะเจ้าปีศาจ

1.3.3 เรื่อง ตุ๊กตาจำ

1.3.4 เรื่อง กระรอกน้อยไม่เป็นระเบียบ

1.4. นำหนังสือนิทานที่เพื่อนครูในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดท่าสูงบน เลือกมาเป็นสื่อประกอบในการเล่านิทานประกอบหุ่นมือจำลอง ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 3 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อผู้วิจัยศึกษาความสามารถในการเข้าใจความหมาย สนทนาเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง เนื้อหาส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเก็บของเล่น

1.5. ศึกษารายละเอียดของเนื้อเรื่องในนิทาน เตรียมตัวที่จะเล่าและให้เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 3 ปี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้เกิดจินตนาการและแสดงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 วิธีการหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลอง

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลอง
2. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลองนิทาน 4 เรื่อง สอนสัปดาห์ละ 4 วัน โดยที่ 1 เรื่อง ใช้แผนการจัดประสบการณ์เดียวกัน 2 วัน
3. นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอครูพี่เลี้ยง นางอรिता หวันจิ ตรวจสอบ เพื่อหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ ชั้นนำ ชั้นดำเนินการ ชั้นสรุป สื่อการเรียน การสอน และการประเมินผล
4. ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลองตามคำแนะนำของครูพี่เลี้ยง นางอรिता หวันจิ ผลการตรวจเห็นชอบ แต่ให้ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้คำพูดตามเนื้อเรื่อง ในนิทานแต่ละเรื่องอีกครั้ง
5. แก้ไขและปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือจำลอง ฉบับสมบูรณ์เพื่อที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมต่อไป

2. ขั้นตอนในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น

1. ได้สังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กชั้นอนุบาล 1 ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดท่าสูงบน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา แล้วนำมาสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมการเล่น
2. ได้แก้พฤติกรรมความมีระเบียบในการเล่น พฤติกรรมความมีมารยาทในการเล่น พฤติกรรมความมีน้ำใจ ในขณะที่การเล่น โดยสร้างแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ (Numerical Rating Scales) โดยกำหนดคะแนนเป็น 1, 2, 3, ระดับคะแนนดังนี้

1 หมายถึง น้อย

2 หมายถึง ปานกลาง

3 หมายถึง มาก

วิธีการหาคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการเล่นทั้ง 3 ด้าน คือ พฤติกรรมความมีระเบียบในการเล่น พฤติกรรมความมีมารยาทในการเล่น และพฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะที่การเล่น นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเล่นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรง เนื้อหา และความเหมาะสมของแบบสังเกต จำนวน 5 ท่าน คือ

1. นางสาวนิภา จันทรเสถียร
2. นางสาววราภรณ์ เชาวลิต
3. นางทิพรรัตน์ ฌ วิจิตร
4. นางสาวพิทยัสนี พัวเกาศัลย์
5. นางสาวชลิตา หนูภัยยันต์

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นตรงกัน คือสามารถนำไปใช้ได้ แต่ตรวจสอบคำผิดก่อนใช้

3. นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่น พฤติกรรมความมีระเบียบในการเก็บของเล่น พฤติกรรมความมีมารยาทในการเก็บของเล่น พฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ 1. มาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นตรงกัน

4. การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงของแบบสังเกต นำเอาแบบสังเกตพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ พฤติกรรมความมีระเบียบในการเก็บของเล่น พฤติกรรมความมีมารยาทในการเก็บของเล่น พฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่าข้อความที่แสดงพฤติกรรมที่สังเกตสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสังเกตหรือไม่ โดยกำหนดคะแนน 1, 0 และ -1

1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อความตรงกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความตรงกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

แล้วนำคะแนนที่ได้จากการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน หากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับคำนิยาม IQC มากกว่า หรือ เท่ากับ .50 จึงถือใช้ได้ ซึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ได้ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง พฤติกรรมกับจุดประสงค์นิยามปฏิบัติการ (Item – Operational definition Congruence Index) IOC มีค่าระหว่าง 0.6 – 1.00 และ ความสอดคล้องของแบบสังเกตรวมทั้งฉบับเท่ากับ IOC = 0.95

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 8 ครั้ง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำการทดลองให้เหมาะสม
3. จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานทั้ง 2 สัปดาห์ (Baseline Data) โดยการสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่น จากการเล่านิทานประกอบหุ่นมือจำลองของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันละ 25 นาที โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกการสังเกต โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกต

4. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือจำลอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ (๓ นาที)

๑. เด็กและครুর่วมร้องเพลงเก็บของ และทำท่าทางประกอบเพลงตามความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ร่วมสนทนาเกี่ยวกับบทเพลง ที่สอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่อง ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น

๒. คุณครูเล่านิทาน นานาเก็บของเล่นจนจบเรื่อง

ขั้นตอนการ (๑๕ นาที)

๑. ให้เด็กแบ่งกลุ่มเป็น ๓ กลุ่มตามความสนใจของเด็กในแต่ละมุม

๒. เด็กๆเล่นของเล่นในแต่ละมุมตามความสนใจของเด็กในแต่ละมุม

๓. เด็กและครুর่วมกันสร้างและทบทวนข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความถูกต้องและเป็นระเบียบ

๓.๑ เด็กสามารถเลือกกลุ่มทำกิจกรรมได้ตามความต้องการ

๓.๒ ไม่เล่นของเล่นในขณะที่เพื่อนเล่นอยู่

๓.๓. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ละกลุ่มให้เก็บของเล่นไว้ให้เรียบร้อย

๔. เด็กลงมือเล่นของเล่นตามมุม

๕. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมแล้ว ให้เด็กช่วยกันเก็บของเล่นให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๖. เด็กและครুর่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง ของนิทานและการทำกิจกรรมเพื่อสอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาทและความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น โดยจะให้คำถาม ดังต่อไปนี้

-เด็กๆคิดว่าทำไมของเล่นถึงเกลื่อนกลาด

-ถ้าเด็กๆไปเห็นของเล่นเกลื่อนกลาดเด็กๆจะอย่างไรคะ

-เมื่อเล่นของเล่นเสร็จแล้วเด็กๆจะอย่างไรคะ

การประเมินผล

๑. สังเกตความสนใจในการฟังนิทานของเด็ก

๒. สังเกตการเก็บของเล่นหลังจากการฟังนิทาน

ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล จำนวน ๘ วัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบการเก็บของเล่นก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ

ตารางที่ ๑ แสดงผลพฤติกรรมการเล่นก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ

ข้อที่	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕
๑	๒	๒	๒	๒	๒
๒	๒	๑	๒	๒	๒
๓	๒	๒	๑	๒	๑
๔	๑	๒	๓	๑	๒
๕	๒	๒	๒	๒	๒
๖	๒	๒	๒	๒	๓
๗	๒	๑	๒	๒	๑
๘	๑	๒	๒	๑	๒
๙	๒	๑	๑	๒	๒
๑๐	๒	๒	๒	๒	๑
๑๑	๒	๑	๒	๒	๒
๑๒	๑	๒	๒	๒	๒
ผลรวม	๒๑	๒๐	๒๓	๒๒	๒๒
ร้อยละ	๕๘.๓๓	๕๕.๕๕	๖๓.๘๘	๖๑.๑๑	๖๑.๑๑

จากตารางเมื่อพิจารณาค่าผลรวมและค่าร้อยละของพฤติกรรมการเล่นก่อนการทดลองพบว่า พฤติกรรมการเล่นของแต่ละคนไม่ต่างกันมากนัก เด็กที่มีคะแนนสูงสุดคือ คนที่ ๓ มีคะแนนรวม ๒๓ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๘๘ รองลงมา มี ๒ คน คือ คนที่ ๔ และ คนที่ ๕ มีคะแนน ๒๒ เท่ากัน และคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๑ คนที่ ๓ ได้คะแนนรวม ๒๑ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๓ และคนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ คนที่ ๒ ได้คะแนนรวม ๒๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕

ตารางที่ ๒ แสดงผลพฤติกรรมการเก็บของเล่นก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหุ่นมือ

คนที่	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕
ข้อที่					
๑	๒	๒	๒	๒	๒
๒	๒	๑	๒	๒	๒
๓	๓	๒	๒	๒	๒
๔	๒	๓	๓	๒	๓
๕	๒	๒	๒	๒	๒
๖	๒	๒	๓	๓	๓
๗	๒	๑	๒	๒	๒
๘	๒	๒	๒	๒	๒
๙	๓	๒	๒	๒	๓
๑๐	๒	๒	๒	๒	๒
๑๑	๒	๒	๒	๒	๒
๑๒	๒	๒	๒	๒	๒
ผลรวม	๒๖	๒๓	๒๖	๒๕	๒๗
ร้อยละ	๗๒.๒๒	๖๓.๘๘	๗๒.๒๒	๖๙.๔๔	๗๕.๐๐

จากตารางเมื่อพิจารณาค่าผลรวมและค่าร้อยละของพฤติกรรมการเล่นหลังการทดลองพบว่า พฤติกรรมการเก็บของเล่นของแต่ละคนแตกต่างกันมากนัก เด็กที่มีคะแนนสูงสุดคือ คนที่ ๕ มี คะแนนรวม ๒๗ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ รองลงมาคือคนที่ ๑ คน และ คนที่ ๓ ได้คะแนน ๒๖คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๒๒ ต่อมาคือคนที่ ๔ ได้คะแนน ๒๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๔๔ และคนที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ คนที่ ๒ ได้คะแนน ๒๓ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๘๘

การสะท้อนผลการเรียนรู้

ความคิดเห็นของครู/ บทเรียนที่ผู้เรียน ครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เรียนรู้จากกระบวนการวิจัยการศึกษาพฤติกรรม การเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัย จากการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ พบข้อสังเกตดังนี้

๑. การจัดกิจกรรมเล่นนิทาน ในระยะแรกเด็กนักเรียนยังงง ว่าทำไมครูถึงมาเล่นนิทานในตอนที่ได้ เล่นของเล่นเสร็จ บางคนยังอยากที่จะเล่นไม่อยากจะฟังนิทาน
๒. การจัดกิจกรรมเล่นนิทาน เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองเป็นส่วนมากหลังจากที่จัดกิจกรรมไป ๓-๔ ครั้ง เพราะการจัดกิจกรรมทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน เริ่มที่จะคุ้นเคยกับเพื่อนมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุ ให้ชวนเพื่อนไปเก็บของเล่นได้ดี
๓. ครูที่ทำการวิจัย เพื่อการทดลองในครั้งนี้ เป็นครูประจำชั้นโดยตรงและไม่มีผู้วิจัยคนอื่นอยู่ด้วยทำให้ เด็กมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี เด็กจึงมีการปรับตัวได้ดีในการทำกิจกรรมทำให้พฤติกรรมการเล่นของเด็กปฐมวัย ดีเพิ่มขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ ๑

ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. การจัดกิจกรรมการเล่นนิทาน ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมในระยะแรก เพราะนักเรียน ต้องปรับตัวกับรูปแบบกิจกรรม ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เก็บของเล่น และให้กำลังใจนักเรียนในกรณี เก็บของเล่นเองอย่างต่อเนื่อง
๒. ในการจัดกิจกรรมการเล่นนิทาน ครูต้องยอมรับในความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก เปิด โอกาสให้เด็ก ได้ลงมือกระทำและเรียนรู้ตามความคิดเห็นของเด็ก
๓. ครูควรให้ความช่วยเหลือแนะนำในการทำกิจกรรมของเด็กเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือในระดับที่ เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของเด็กแต่ละคนจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเองมาก ขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บทบาทครู

ในการจัดกิจกรรมเล่นนิทาน บทบาทครูมีดังนี้

๑. ควรศึกษาแผนการจัดประสบการณ์เล่นนิทาน
๒. จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ที่จะใช้ในการเล่นนิทานให้เพียงพอต่อความต้องการ และคอยดูแลความเรียบร้อย ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม
๓. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระและให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็ก ร้องขอเท่านั้น
๔. ให้กำลังใจและกระตุ้นให้เด็กใช้สื่อและอุปกรณ์ที่เตรียมไว้ดำเนินการแสดงจนจบ
๕. สังเกตพฤติกรรมและให้เด็กทุกคนได้ร่วมกิจกรรมและให้ความสำคัญ กับเด็กทุกคน
- ๖.

๖. ควรศึกษาพฤติกรรมการเล่นของเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับกิจกรรมเล่นนิทาน โดยมีการจัดมุมเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานไว้ภายในห้องเรียน หรือจัดกิจกรรมภายนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดพัฒนาการทางด้านพฤติกรรมทางสังคมด้านอื่นๆ
๗. ควรมีการศึกษาเทคนิคและรูปแบบการเล่นนิทาน ที่ส่งเสริมทักษะด้านอื่นๆ เช่น ทักษะด้านภาษา ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการกล้าแสดงออก
๘. ควรมีการศึกษาการเล่นนิทาน ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย นิทานบางเรื่องตอนจบของนิทานบางเรื่องเป็นเรื่องราวเศร้า ควรมีการให้คำแนะนำ เพื่อการแก้ปัญหาหลังการเล่นจบเรื่อง
๙. ในการส่งเสริมพฤติกรรมการเล่นของเด็ก ควรใช้กิจกรรมอื่นเสริม เช่น การละเล่นแบบไทย เกมกลางแจ้ง การเล่นน้ำเล่นทราย

บทบาทเด็ก

ครูควรอธิบายขั้นตอนให้เด็กทราบดังนี้

๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงในการฟังนิทาน และร่วมสนทนาและตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องนิทาน
๒. เด็กแต่ละกลุ่มแบ่งกันเล่นตามชอบ
๓. เด็กแต่ละกลุ่มเก็บของเล่น หลังเล่นเสร็จ

รายการอ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช๒๕๖๐.

ปารีชาติ บุญกอง. (๒๕๕๕). การพัฒนาวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่น.

กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉันทนา ศรีภักดี. (๒๕๕๕). งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความระเบียบในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ

การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สืบศักดิ์ น้อยดัด. (๒๕๕๕). งานวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรีพร มุ่งงา และศรีภักดิ์สรุ รังษีบรรก. (๒๕๕๕). งานวิจัยเรื่องการพัฒนาวินัยนักเรียนชั้นอนุบาล๒

ด้วยกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพ. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณัฐวดี อำนวยพรรัตน์. (๒๕๕๙). งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บ

ของเล่นสำหรับเด็กอนุบาล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สุกฤษฎี วงน้อยดัดและคณะ. (๒๕๖๐). การวิจัยเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

<https://sites.google.com/site/psychologybkf๑/home/citwithya-phathnakar/thvsdi-kar-reiyn-ru-thang-sangkham-khxng-baen-dura>

คู่มือการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น

คำชี้แจง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น

1. พฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น 4 ข้อ
2. พฤติกรรมความมีมารยาทในการเล่น 4 ข้อ
3. พฤติกรรมความมีระเบียบในการเล่น 4 ข้อ

กล่าวคือ

พฤติกรรมการเล่น หมายถึง การแสดงออกถึงความรับผิดชอบ ความสามารถในการควบคุมตนเอง และการตรงต่อเวลา โดยเกิดจากการตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งที่ตนควรปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกัน ประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆดังนี้

พฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น

1. ช่วยคุณครูเป็นอาสาสมัครบอกเพื่อนๆเก็บของเล่น
2. ช่วยเพื่อนเก็บของเล่น
3. ช่วยยกตระกล้า/สิ่งของที่มีน้ำหนัก
4. ช่วยเพื่อนแยกของใส่กล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อย
5. ช่วยกันเก็บของเล่นจนหมดทุกชิ้น

พฤติกรรมความมีมารยาทในการเล่น

1. ไม่แย่งกันเก็บของเล่น
2. ไม่แย่งของเล่นจากมือเพื่อนในขณะที่เก็บของเล่น
3. เด็กไม่ทะเลาะกับเพื่อนขณะเก็บของเล่น
4. เด็กไม่ส่งเสียงดังในขณะที่เก็บของเล่น
5. ไม่โยนของเล่นขณะเก็บของเล่น

พฤติกรรมความมีระเบียบในการเล่น

1. สามารถเก็บรวบรวมของเล่นได้อย่างครบถ้วน
2. สามารถเก็บของเล่นเข้ามุมได้อย่างถูกต้อง
3. เด็กเล่นของเล่นภายในเวลาที่กำหนด
4. สามารถจัดเก็บของเล่นเข้าชุดกล่อง/ตะกร้าได้อย่างเรียบร้อย
5. เก็บของเล่นทุกครั้งโดยไม่ได้รับการกระตุ้น

แบบสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัย เป็นการบันทึกในรูปแบบของระดับพฤติกรรมจัดเป็น 3 ระดับ คือ 3 2 1

เวลาที่ใช้ในการสังเกต สังเกตในช่วงปลายกิจกรรมเสรี เป็นระยะเวลาจำนวน 8 ครั้ง คือในวันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ และ วันพฤหัสบดี จำนวน สองสัปดาห์ และมีการเก็บข้อมูลพื้นฐานก่อนการทดลองและ หลังทดลอง ในช่วงเวลา 9.55-10.00 น. ระยะเวลา 5 นาที

ข้อปฏิบัติในการสังเกต

- 1.เขียนชื่อผู้สังเกต ชื่อนักเรียน วัน เดือน ปี ที่สังเกต
- 2.ผู้วิจัยต้องทำการสังเกตด้วยตนเอง และลงบันทึกข้อมูลทันทีที่สังเกตเห็นพฤติกรรม

การบันทึกการสังเกตและการให้คะแนน

เมื่อพฤติกรรมการเก็บของเล่นเกิดขึ้นตรงกับข้อใด และ ช่องระดับคะแนนพฤติกรรมการเก็บของเล่นตรงกับข้อใด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น โดยทำการบันทึกดังนี้

- ช่องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเก็บของเล่นได้ด้วยตนเองทุกครั้ง
- ช่องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเก็บของเล่นได้ด้วยตนเอง

บางครั้ง

ช่องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเก็บของเล่นได้ด้วยตนเองแต่ต้อง

เตือนทุกครั้ง

คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่น พฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะเก็บ
ของเล่น

ข้อ	รายการพฤติกรรม	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
๑	ช่วยเพื่อนเก็บของเล่น	ช่วยเพื่อนเก็บของเล่นจนเสร็จทุกครั้ง	เด็กช่วยเพื่อนเก็บของเล่นจนเสร็จ บางครั้ง	เด็กช่วยเพื่อนเก็บของเล่นจนเสร็จแต่ต้องมีการกระตุ้นเตือนทุกครั้ง
๒	ช่วยยกตระกล้า/สิ่งของที่มีน้ำหนัก	เด็กช่วยยกตระกล้า/สิ่งของที่มีน้ำหนักทุกครั้งที่เล่น	เด็กช่วยยกตระกล้า/สิ่งของที่มีน้ำหนัก บางเป็นบางครั้ง	เด็กช่วยยกตระกล้า/สิ่งของที่มีน้ำหนักโดยที่ครูต้องกระตุ้นเตือน
๓	ช่วยเพื่อนแยกของใส่กล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อย	เด็กช่วยเพื่อนแยกของใส่กล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อย ทุกครั้งที่เล่น	เด็กช่วยเพื่อนแยกของใส่กล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อยเป็น บางครั้ง	เด็กช่วยเพื่อนแยกของใส่กล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อย โดยที่ครูต้องกระตุ้นเตือน
๔	ช่วยกันเก็บของเล่นจนหมดทุกชิ้น	เด็กช่วยเพื่อนเก็บของเล่นลงกล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อยจนหมดทุกชิ้น	เด็กช่วยเพื่อนเก็บของเล่นลงกล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อยจนหมดทุกชิ้นเป็นบางครั้ง	เด็กช่วยเพื่อนเก็บของเล่นลงกล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อยจนหมดทุกชิ้นแต่ต้องมีการกระตุ้นเตือนทุกครั้ง

คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่นพฤติกรรมความมีมารยาทในการเก็บของเล่น

ข้อ	รายการพฤติกรรม	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
๑	ไม่แย่งกันเก็บของเล่น	ไม่แย่งกันเก็บของเล่นทุกครั้ง	ไม่แย่งกันเก็บของเล่นบางครั้ง	ไม่แย่งกันเก็บของเล่นแต่ต้องมีกากระตุ้นเตือนทุกครั้ง
๒	ไม่แย่งของเล่นจากมือเพื่อนในขณะที่เก็บของเล่น	เด็กไม่แย่งของเล่นจากมือเพื่อนในขณะที่เก็บของเล่นทุกครั้ง	เด็กไม่แย่งของเล่นจากมือเพื่อนในขณะที่เก็บของเล่นบางครั้ง	เด็กไม่แย่งของเล่นจากมือเพื่อนในขณะที่เก็บของเล่นของเล่นแต่ต้องมีกากระตุ้นเตือนทุกครั้ง
๓	เด็กไม่ทะเลาะกับเพื่อนขณะเก็บของเล่น	เด็กเด็กไม่ทะเลาะกับเพื่อนขณะเก็บของเล่นทุกครั้ง	เด็กไม่ทะเลาะกับเพื่อนขณะเก็บของเล่นบางครั้ง	เด็กทะเลาะกับเพื่อนขณะเก็บของเล่นแต่ต้องมีการกระตุ้นเตือนทุกครั้ง
๔	ไม่โยนของเล่นขณะเก็บของเล่น	เด็กไม่โยนของเล่นขณะเก็บของเล่นทุกครั้ง	เด็กไม่โยนของเล่นขณะเก็บของเล่นบางครั้ง	เด็กไม่โยนของเล่นในขณะที่เก็บของเล่นแต่ต้องมีการกระตุ้นเตือนทุกครั้ง

คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมการเก็บของเล่น พฤติกรรมความมีระเบียบในการเก็บของเล่น

ข้อ	รายการพฤติกรรม	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
๑	สามารถเก็บรวบรวมของเล่นได้อย่างครบถ้วน	เด็กสามารถเก็บรวบรวมของเล่นได้อย่างครบถ้วนทุกครั้ง	เด็กสามารถเก็บรวบรวมของเล่นได้อย่างครบถ้วนบางครั้ง	เด็กสามารถเก็บรวบรวมของเล่นได้อย่างครบถ้วนต้องมีการกระตุ้นเตือนทุกครั้ง
๒	สามารถเก็บของเล่นเข้ามุมได้อย่างถูกต้อง	เด็กสามารถเก็บของเล่นเข้ามุมได้อย่างถูกต้องทุกครั้ง	เด็กสามารถเก็บของเล่นเข้ามุมได้อย่างถูกต้องบางครั้ง	เด็กสามารถเก็บของเล่นเข้ามุมได้อย่างถูกต้องการกระตุ้นเตือนทุกครั้ง
๓	สามารถจัดเก็บของเล่นเข้าชุดกล่อง/ตะกร้าได้อย่างเรียบร้อย	เด็กสามารถจัดเก็บของเล่นเข้าชุดกล่อง/ตะกร้าได้อย่างเรียบร้อยทุกครั้ง	เด็กสามารถจัดเก็บของเล่นเข้าชุดกล่อง/ตะกร้าได้อย่างเรียบร้อยบางครั้ง	เด็กสามารถจัดเก็บของเล่นเข้าชุดกล่อง/ตะกร้าได้อย่างเรียบร้อยแต่ต้องกระตุ้นเตือนทุกครั้ง
๔	เก็บของเล่นทุกครั้งโดยได้รับการกระตุ้น	เด็กเก็บของเล่นทุกครั้งโดยไม่ได้รับการกระตุ้น	เด็กเก็บของเล่นทุกครั้งโดยได้รับการกระตุ้นบางครั้ง	เด็กเก็บของเล่นทุกครั้งโดยได้รับการกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่น (ก่อนและหลังการทดลอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาที่สังเกต.....
 ชื่อผู้ถูกสังเกต.....นามสกุล.....เพศ.....อายุ.....ปี.....เดือน.....

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กปฐมวัยตามหัวข้อต่างๆแล้วขีด / ลงในช่องระดับ
 คะแนนตามที่เด็กแสดงพฤติกรรม

เกณฑ์การประเมิน

- ๓ บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเล่นได้ด้วยตนเองทุกครั้ง
 ๒ บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเล่นได้ด้วยตนเองบางครั้ง
 ๑ บันทึกเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมการเล่นได้ด้วยตนเองแต่ต้องเตือนทุกครั้ง

พฤติกรรมการเล่น	ก่อน			หลัง		
	เกณฑ์การประเมิน			เกณฑ์การประเมิน		
	๓	๒	๑	๓	๒	๑
พฤติกรรมความมีน้ำใจในขณะที่เก็บของเล่น						
๑. ช่วยเพื่อนเก็บของเล่น						
๒. ช่วยยกตระกร้า/สิ่งของที่มีน้ำหนัก						
๓. ช่วยเพื่อนแยกของใส่กล่องและตะกร้าอย่างเรียบร้อย						
๔. ช่วยกันเก็บของเล่นจนหมดทุกชิ้น						
พฤติกรรมความมีมารยาทในการเก็บของเล่น						
๑. ไม่แย่งกันเก็บของเล่น						
๒. ไม่แย่งของเล่นจากมือเพื่อนในขณะที่เก็บของเล่น						

พฤติกรรมการเล่น	เกณฑ์การประเมิน			เกณฑ์การประเมิน		
	๓	๒	๑	๓	๒	๑
๓. เด็กไม่ทะเลาะกับเพื่อนขณะเก็บของเล่น						
๔. ไมโยนของเล่นขณะเก็บของเล่น						
พฤติกรรมความมีระเบียบในการเก็บของเล่น						
๑. สามารถเก็บรวบรวมของเล่นได้อย่างครบถ้วน						
๒. สามารถเก็บของเล่นเข้ามุมได้อย่างถูกต้อง						
๓. สามารถจัดเก็บของเล่นเข้าชุดกล่อง/ตะกร้าได้อย่างเรียบร้อย						
๔. เก็บของเล่นทุกครั้งโดยไม่ได้รับการกระตุ้น						

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(เสาวลักษณ์ โส้สมัน)

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง

1. หลักการและเหตุผล

เด็กปฐมวัย เป็นวัยที่เหมาะสมต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางด้านสังคมเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นวัยที่ชอบการเล่นแบบ และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ความรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง การช่วยเหลือ แบ่งปัน และการตรงต่อเวลา จึงเป็นส่วนหนึ่งในพฤติกรรมทางสังคมที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน โดยเริ่มมีความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น ดังนั้นการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมทางด้านสังคมสามารถจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง เพราะเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆจากการฟังนิทานที่สอดแทรกพฤติกรรมทางด้านสังคมในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจในการเก็บของเล่นเพื่อให้เด็กซึมซับเรียนรู้พฤติกรรม ทางสังคม จากการดูและรับฟังนิทานหุ่นมือจำลองในนิทาน ทั้งนี้ ครูมีบทบาทในการเตรียมสื่อ คือหนังสือนิทาน และมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสังคมในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น
2. เพื่อส่งเสริมความสามารถในด้านการฟังนิทานและปฏิบัติตามได้
3. เพื่อส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์

3. หลักการจัดกิจกรรม

1. การจัดประสบการณ์ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง รวมทั้งหมด 8 ครั้ง
2. ลักษณะของเนื้อหาของนิทานเหมาะสมที่จะนำมาจัดประสบการณ์ทั้งหมด 4 เรื่อง ใช้เล่าเรื่องละ 2 วัน โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์เดียวกัน

3. ลักษณะของหนังสือนิทานประกอบสถานการณ์จำลองมีทั้งหมด 4 เรื่อง แต่ละเรื่องจบในเล่ม

4. วิธีดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือจำลอง 4 เรื่อง ที่ครูเล่าให้เด็กฟังเพื่อนำเนื้อหาประกอบการแสดง โดยฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเอง และการตรงต่อเวลา ครูเล่านิทานวันละ 1 เรื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบสัปดาห์ละ 2 เรื่อง เรื่องละ 2 วันเล่าในช่วงปลายของกิจกรรมเสร็จพร้อมๆกับให้เด็กสมมติตัวเองเป็นตัวละครร่วมแสดงบทสมมติทำตามเลียนแบบในเรื่องตามที่ครูเล่า ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลองมีขั้นตอน 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการ(ขั้นนำ) นำเด็กเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับการทำกิจกรรมทำข้อตกลงร่วมกันและบอกจุดประสงค์ให้เด็กๆทราบ ขั้นที่ 2 ขั้นนำเดินการ(ขั้นสอน) เด็กเล่นของตามมุมเสรีที่ครูจัดไว้ให้เมื่อเวลาผ่านไป 10 นาทีจากนั้นนำเข้าสู่สถานการณ์จำลองที่กำหนดไว้โดยการเล่านิทาน เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเก็บของเล่นตามเนื้อหานิทาน โดยครูให้เด็กหยุดเล่นฟังนิทานเพียงอย่างเดียวจนจบเรื่องและเก็บของเล่น โดยมีครูกระตุ้นให้ทำกิจกรรม ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหานิทาน และครูสอดแทรกพฤติกรรมเก็บของเล่นในเรื่องความรับผิดชอบ การควบคุมตนเองและการตรงต่อเวลาในการเก็บของเล่นโยงไปหาตัวเด็ก

แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง

การเล่านิทานประกอบหุ่นมือแผนที่ 1 สัปดาห์ที่ 1 (ใช้ครั้งที่ 1กับ2)

นิทานเรื่อง นานาเก็บของเล่น

ประเภทนิทาน นิทานพหุปัญญา (ส่งเสริมความฉลาด)

ผู้แต่ง นานานัน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของความมีระเบียบความมีมารยาท และ
ความมีน้ำใจ
2. เพื่อให้เด็กสามารถตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น จากสิ่งที่ได้ทำ
3. เพื่อสร้างความสนุกสนานทางด้านอารมณ์ในการฟังนิทานประกอบหุ่นมือจำลอง

สื่อประกอบ

1. เพลงเก็บของ
2. หนังสือนิทาน นานาเก็บของเล่น
3. หุ่นมือ เด็กหญิงนานา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ (3นาที)

1. เด็กและครูร่วมร้องเพลงเก็บของ และทำท่าทางประกอบเพลงตามความคิดสร้างสรรค์ และ
จินตนาการ ร่วมสนทนาเกี่ยวกับบทเพลง ที่สอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่อง ความมีระเบียบ ความมี
มารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น
2. คุณครูเล่านิทาน นานาเก็บของเล่นจนจบเรื่อง

ขั้นดำเนินการ (15 นาที)

1. ให้เด็กแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มตามความสนใจของเด็กในแต่ละมุม
2. เด็กๆ เล่นของเล่นในแต่ละมุมตามความสนใจ 10 นาที
3. เด็กและครูร่วมกันสร้างและทบทวนข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความถูกต้องและเป็น

ระเบียบ

- 3.1 เด็กสามารถเลือกกลุ่มทำกิจกรรมได้ตามความต้องการ
- 3.2 ไม่เล่นของเล่นในขณะที่เพื่อนเล่นอยู่
- 3.3 เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ละกลุ่มให้เก็บของเล่นไว้ให้เรียบร้อย
4. เด็กลงมือเล่นของเล่นตามมุม
5. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมแล้ว ให้เด็กช่วยกันเก็บของเล่นให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง ของนิทานและการทำกิจกรรม เพื่อสอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น โดยจะใช้คำถามดังต่อไปนี้

- เด็กๆ คิดว่าทำไมของเล่นถึงเกลื่อนกลาด
- ถ้าเด็กๆ ไปเห็นของเล่นเกลื่อนกลาดเด็กๆ จะทำอย่างไรคะ
- เมื่อเล่นของเล่นเสร็จแล้วเด็กๆ จะทำอย่างไรคะ

การประเมินผล

1.สังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่นตามแบบประเมิน

2.สังเกตจากการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น จากสิ่งที่เด็กๆทำได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง นานาเก็บของเล่น

ผู้แต่ง นานานัน

ไอ้โง่ของเล่นเยอะแยะ ทั้งตุ๊กตาแกะ กวาง ช้าง ตุ๊กตาคาหมี ตัวเล็ก ตัวใหญ่ วาวเต็มทาง รถบังคับ หุ่นยนต์ เคลื่อนกลาด นานาจะอย่างไรดี คุณครูสอนเอาไว้ เล่นเสร็จ ต้องเก็บ ให้เป็นที่ จัดเรียงเป็นระเบียบสวยงาม ดี ปลอดภัยทุกที่ ทุกคน เริ่มต้นด้วยของเล่น ชั้นใหญ่ใหญ่ ต้องจัดเก็บที่ชั้นล่าง เลือกทีละหนึ่งชิ้น แล้วจับวาง สนุกสนาน เรียง เรียง เรียง มาถึงชั้นตรงกลาง ตุ๊กตาคากวาง วางได้พอดี ตัวไม่เล็ก ไม่ใหญ่ หลากหลายสี เรียว ดีดี ชั้นนี้ของเล่นขนาดกลาง ชั้นวางของ ช่องบนสุด ค่อยค่อยจัด เป็นชุด เป็นกลุ่มกัน ของเล่น ชั้นเล็กเล็ก ทั้งนี้ จัดวางไว้ด้วยกันน่ารักดี ของเล่นมากมาย เยอะแยะ นานาคงเก่งแยกแยะ และจับวาง ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่

แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง

การเล่านิทานประกอบหุ่นมือแผนที่ 2 สัปดาห์ที่ 1 (ใช้ครั้งที่ 3กับ4)

นิทานเรื่อง ออกไปนะเจ้าปีศาจ

ประเภทนิทาน นิทานสร้างคุณธรรม

ผู้แต่ง เหมือนขวัญ ทรัพย์เอนก

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของความมีระเบียบความมีมารยาท และ
ความมีน้ำใจ
2. เพื่อให้เด็กสามารถตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น จากสิ่งที่เด็กๆ ได้ทำ
3. เพื่อให้เด็กๆ เกิดแรงบันดาลใจจากการฟังนิทานประกอบหุ่นมือจำลองและแสดงพฤติกรรม
การเก็บของเล่น

สื่อประกอบ

1. คำคล้องจอง ของเล่นของใช้
2. หนังสือนิทาน ออกไปนะเจ้าปีศาจ
3. หุ่นมือ เด็กหญิงระเบียบ เด็กชายวินัย คุณพ่อ คุณแม่
4. ของเล่นตามมุมพลาสติกสร้างสรรค์ มุมบ้าน มุมร้านค้า
5. ลูกแซ็ก

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ (3นาที)

1. ครูท้อค่าทดลองจงให้เด็กฟัง 2 รอบจากนั้นให้เด็กๆท่องตามคุณครู และร่วมสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของคำทดลองจง ที่สอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่อง ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น

2. คุณครูเล่านิทาน ออกไปนะเจ้าปีศาจ จนจบเรื่อง

ขั้นดำเนินการ (15 นาที)

1. ให้เด็กแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มตามความสนใจของเด็กในแต่ละมุม

2. เด็กๆเล่นของเล่นในแต่ละมุมตามความสนใจ 15 นาที

3. เด็กและครูร่วมกันสร้างและทบทวนข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความถูกต้องและเป็นระเบียบ

3.1 เด็กสามารถเลือกกลุ่มทำกิจกรรมได้ตามความต้องการ

3.2 ไม่เล่นของเล่นในขณะที่เพื่อนเล่นอยู่

3.3 เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ยินสัญญาณเตือนด้วยลูกแซกให้เด็กมานั่งฟังนิทานจากครู โดยหยุดเล่นและฟังนิทานจนจบ

4. เด็กกลมือเล่นของเล่นตามมุม

5. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมแล้ว ให้เด็กช่วยกันเก็บของเล่นให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป (5 นาที)

6. เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง ของนิทานและการทำกิจกรรม เพื่อสอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น โดยจะใช้คำถาม ดังต่อไปนี้

-เด็กๆคิดว่าทำไมของเล่นถึงเกลื่อนกลาด

-ถ้าเด็กๆไปเห็นของเล่นเกลื่อนกลาดเด็กๆจะอย่างไรคะ

-เมื่อเล่นของเล่นเสร็จแล้วเด็กๆจะอย่างไรคะ

7.ได้กร่วมกับครูสำรวจอีกครั้งว่าเก็บของเล่นเรียบร้อยดีแล้ว

การประเมินผล

1.สังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่นตามแบบประเมิน

2.สังเกตจากการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น จากสิ่งที่เด็กๆทำได้

ภาคผนวก

คำกลองจอง ของเล่นของใช้

ของเล่นของใช้อย่าให้เกะกะ อย่าได้ลดละมองแล้วนำดู

หนูจำเร็วไว มาช่วยคุณครู เก็บของใส่ตู้ไม่รกรุง

นิทานออกไปนะเจ้าปีศาจ

ผู้แต่ง เหมือนขวัญ ทรัพย์เอนก

เนื้อหา

คืนหนึ่งที่ฝนตกหนัก เด็กหญิงระเบียบกับเด็กชายวินัยเตรียมตัวจะเข้านอนพายุพัดฟ้าหวนปลิว หน้าต่างกระแทกดัง ตึง! ตึง! ไฟดับมืดลงเหมือนปีศาจกำลังจะมา สองพี่น้องมุดใต้ผ้าห่ม ตัวสั่นเทาด้วยความกลัว กรีด!!!!!!เด็กหญิงระเบียบร้องกรีดคร่ำเมื่อมีบางอย่างมาเกาะที่หัว เด็กชายวินัยก็ร้องลั่นเมื่อเห็นตาสีแดงๆอยู่ที่ปลายเตียง สองพี่น้องรีบวิ่งไปที่ห้องคุณพ่อคุณแม่ “พ่อจ๋า แม่จ๋า มีปีศาจอยู่ที่ห้องเรา” คุณพ่อคุณแม่ปลอบใจลูกทั้งสองให้หายกลัว “เดี๋ยวไฟสว่างแล้วเราไปไล่ปีศาจกันนะลูก” คุณพ่อคุณแม่เห็นของเล่นเก๋ื่อนกลาดไปทั่วห้อง จึงบอกว่า “นี่ไงละปีศาจของลูก ต้องลงมือเก็บกวาดโล่มันไปได้แล้วล่ะ” เด็กชายวินัยเจอสมุคการบ้านที่หายไบนานอยู่ใต้เตียง เด็กหญิงระเบียบก็ดีใจเมื่อเจอดินสอ ยางลบ และไม้บรรทัดที่ตามหาอยู่ในกองของเล่น เด็กหญิงระเบียบเก็บตักตามาเรียงไว้ชั้นบน เด็กชายวินัยเก็บของเล่นใส่

แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง

การเล่านิทานประกอบหุ่นมือแผนที่ 3 สัปดาห์ที่ 2 (ใช้ครั้งที่ 5กับ6)

นิทานเรื่อง ตู๊กตาจำ

ประเภทนิทาน นิทานสร้างคุณธรรม

ผู้แต่ง นางสาวศิริวรรณ สีบาง (ครูแนน)

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของความมีระเบียบความมีมารยาท และ
ความมีน้ำใจ

2. เพื่อให้เด็กสามารถตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น จากสิ่งที่เด็กๆ ได้ทำ

3. เพื่อให้เด็กๆ เกิดแรงบันดาลใจจากการฟังนิทานประกอบหุ่นมือจำลองและแสดงพฤติกรรม
เก็บของเล่น

สื่อประกอบ

1. เพลงเก็บของ

2. หนังสือนิทาน ตู๊กตาจำ

3. หุ่นมือ เด็กหญิงจ๊อบแจ่ม แม่ ตู๊กตาหมี มด นก กระจง ต่าย แม่ไก่

4. ของเล่นตามมุมพลาสติกสร้างสรรค์ มุมบ้าน มุมร้านค้า

5. ลูกแซก

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ (3 นาที)

1. เด็กและครูร่วมทำสมาธิก่อนเรียน
2. เด็กและครูร่วมร้องเพลงเก็บของ และทำท่าทางประกอบเพลงตามความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ร่วมสนทนาเกี่ยวกับบทเพลง ที่สอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่อง ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น
3. คุณครูเล่านิทาน ตู๊กตาจำจนจบเรื่อง

ขั้นดำเนินการ (15 นาที)

1. ให้เด็กแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มตามความสนใจของเด็กในแต่ละมุม
2. เด็กๆ เล่นของเล่นในแต่ละมุมตามความสนใจ 15 นาที
3. เด็กและครูร่วมกันสร้างและทบทวนข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความถูกต้องและเป็นระเบียบ

3.1 เด็กสามารถเลือกกลุ่มทำกิจกรรมได้ตามความต้องการ

3.2 ไม่เล่นของเล่นในขณะที่เพื่อนเล่นอยู่

3.3 เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ยินสัญญาณเตือนด้วยลูกแซกให้เด็กมานั่งฟังนิทานจากครู โดยหยุดเล่นและฟังนิทานจนจบ

4. เด็กลงมือเล่นของเล่นตามมุม

5. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมแล้ว ให้เด็กช่วยกันเก็บของเล่นให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป (5 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง ของนิทานและการทำงาน เพื่อสอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น โดยจะใช้คำถาม ดังต่อไปนี้

-จับแยมมีนีส้อยอย่างไรคะ

-ตัวละครในเรื่องที่เด็กๆจำได้มีตัวอะไรบ้างคะ

-เมื่อเล่นของเล่นเสร็จแล้วเด็กๆจะอย่างไรคะ

2. เด็กพร้อมกับครูสำรวจอีกครั้งว่าเก็บของเล่นเรียบร้อยดีแล้ว

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่นตามแบบประเมิน

2. สังเกตจากการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น จากสิ่งที่เด็กๆทำได้

ภาคผนวก

เพลง เล่นแล้วเก็บ (ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เก็บของไว้ให้ถูกที่ เก็บดีๆ อย่า วิ่งซุกซน มาช่วยกันเก็บทุกคน(ซ้ำ)

หนูๆอย่าซน ช่วยกันคนดี ช่วยกัน ช่วยกัน คนดี

นิทาน ตู๊กตาจ๋า

ผู้แต่ง นางสาวศิริวรรณ สีบง (ครูแนน)

เนื้อหา

จ๊อบแจงเป็นเด็กผู้หญิงหน้าตาน่ารัก จ๊อบแจงชอบเล่นของเล่นแต่เล่นของเล่นแล้วไม่ยอมเก็บของเล่น ทำให้คุณแม่ต้องคอยเตือนบ่อยๆ

แม่ : จ๊อบแจง! เล่นเสร็จแล้วเก็บของเล่นเข้าที่ด้วยนะจ๊ะ..

จ๊อบแจง : ค่ะแม่

จ๊อบแจงรับคำและเก็บของเล่นเมื่อแม่เตือน แต่ถ้าแม่ไม่เห็นและไม่เตือนจ๊อบแจงก็ไม่ยอมเก็บ

จ๊อบแจง : แม่ไม่อยู่ เราไม่เก็บคงไม่เป็นไรหรอก เดียวก็กลับมาเล่นอีก

จ๊อบแจงมีตุ๊กตาที่น่ารักตัวหนึ่งเวลาไปไหนมาไหนจ๊อบแจงก็จะอุ้มตุ๊กตาดำเนินไปด้วย วันนี้ก็เช่นกัน คุณแม่ไม่อยู่บ้าน จ๊อบแจงเล่นของเล่นแล้วไม่ยอมเก็บ และอุ้มตุ๊กตาไปเดินเล่นที่สวนหลังบ้าน

จ๊อบแจง : ตุ๊กตาจ้า.. ตุ๊กตาที่น่ารัก จ๊อบแจงรักตุ๊กตาจ้า..ที่สุดเลย เราไปเดินเล่นด้วยกันนะ

จ๊อบแจงพาตุ๊กตาตัวน้อยเดินเล่นในสวนจนเหนื่อย จึงพาตุ๊กตามานั่งพักที่ใต้ต้นไม้ใหญ่และผลอหลับไป ส่วนตุ๊กตาตัวน้อย เมื่อเห็นจ๊อบแจงหลับก็ออกเดินเที่ยวเล่น

ตุ๊กตา : จ๊อบแจงๆ ตื่นๆ หลับซะแล้ว จ๊อบแจงจ้าไปเที่ยว เดียวเดียวจะกลับมา จ๊อบแจงหลับตา พาให้ฝันดี

จากนั้นตุ๊กตาตัวน้อยก็ออกเดินเที่ยวเล่นอย่างสนุกสนาน และในขณะนั้นตุ๊กตาก็ได้พบกับมดตะนอยกำลังช่วยกันขนอาหารเพื่อกลับไปกิน เดินต่อแถวกันไป ตุ๊กตาน้อยเกิดความสงสัยจึงเข้าไปหา และร้องทักว่า

ตุ๊กตา : พี่มดตะนอยตัวจ้อย ท่านทำอะไร จะเก็บเศษผลไม้ ไปทำไมกัน?

มด 1 : ตุ๊กตาจ้า.. ท้องฟ้ามันไซ้ จะตกมาเสียเมื่อไร ก็ไม่รู้เลย

มด 2 : เราสามพี่น้อง จึงต้องรีบหา อาหารและยา ไปให้พี่ๆ มากมาย

มด 3 : เอาไว้สร้างบ้าน ป้องกันอันตราย เมื่อยามมีภัย จะได้ใช้มัน

ตุ๊กตา : พี่มดตะนอย ขอตุ๊กตาน้อยช่วยได้ไหม ตุ๊กตาน้อยอยากไป เก็บผลไม้ช่วยพี่ และอีกอย่าง อยากช่วยจ๊อบแจงคนดี ให้รู้หน้าที่ ของคนที่ควรทำ..

มดตะนอยอนุญาตให้ตุ๊กตาไปที่บ้าน เมื่อไปถึงที่บ้านของมดตะนอย

ตุ๊กตา : โอโฮ.. ทำไมบ้านพี่มดตะนอยน่าอยู่จังเลย

บ้านของมดตะนอยสะอาดน่าอยู่ ไม่เหมือนบ้านของจ๊อบแจงที่มีแต่ของเล่นวางเต็มไปหมดเลย ตุ๊กตาน้อยเริ่มคิดว่าจะช่วยจ๊อบแจงได้อย่างไร เมื่อคิดได้แล้วตุ๊กตาน้อยเอ่ยของคุณมดตะนอยที่ช่วยให้คิดได้ และถามมดตะนอยกลับบ้าน

ส่วนจ๊อบแจงเมื่อตื่นขึ้นมาไม่เห็นตุ๊กตาก็ตกใจ รีบวิ่งตามหาตุ๊กตาทันที

จ๊อบแจง : ตุ๊กตาจ้า.. ตุ๊กตาอยู่ไหน รีบมาไวไว จะได้เล่นกัน

จ๊อบแจงวิ่งตามหา ร้องตะโกนเรียกหาตุ๊กตา และไปพบกับนกน้อยตัวหนึ่ง

จ๊อบแจง : นกน้อยจ้า... เห็นตุ๊กตาไหม ตุ๊กตาอยู่ไหน บอกให้รู้ที..

นกน้อย : ฉันทัวเที่ยวเล่น บินเล่นเพลินไป ตุ๊กตาอยู่ไหน ฉันทไม่รู้ซี

จ๊อบแจงวิ่งตามหาต่อไป ไปเจอกระต่าย

จ๊อบแจง : กระต่ายจ้า...เห็นตุ๊กตาไหม ตุ๊กตาอยู่ไหน บอกให้รู้ที..

กระต่าย : จ๊อบแจงจ้า.. ฉันทมันกินหญ้า ตุ๊กตาอยู่ไหน ฉันทไม่รู้ซี

จ๊อบแจงวิ่งไปเจอแม่ไก่

จ๊อบแจง : แม่ไก่จ้า...เห็นตุ๊กตาไหม ตุ๊กตาอยู่ไหน บอกให้รู้ที..

แม่ไก่ : ฉันทมันคุ้ยหา อาหารเพลินไป ตุ๊กตาอยู่ไหน ฉันทไม่รู้ซี

จ๊อบแจงรู้สึกเสียใจมาก ที่ตัวเองหาตุ๊กตาไม่เจอ จ๊อบแจงนั่งร้องไห้

จ๊อบแจง : ฮือๆๆๆ เป็นเพราะจ๊อบแจงไม่ดูแลของเล่นแน่เลย ตุ๊กตาจ้า กลัวจ๊อบแจมจ๊อบแจง : ฮือๆๆๆ เป็นเพราะจ๊อบแจงไม่ดูแลของเล่นแน่เลย ตุ๊กตาจ้า กลัวจ๊อบแจงทิ้งไปเหมือนของเล่นอื่นๆแน่เลย ตุ๊กตาจ้า ไม่อยากอยู่กับจ๊อบแจงแล้ว ฮือๆๆ ตุ๊กตาจ้า.. ตุ๊กตาอยู่ไหน รีบมาไวไว จะได้เล่นกัน ฮือๆๆ

ขณะที่จ๊อบแจ่งนั่งร้องไห้อยู่ ตุ๊กตาก็กลับมาถึงพอดี ตุ๊กตาดูตัวเพื่อนไม่น่ารักเหมือนเดิม จ๊อบแจ่งมองเห็นดีใจ รีบวิ่งไปกอดตุ๊กตา

จ๊อบแจ่ง : ตุ๊กตาจ้า.. เข้าไปไหนมา ไม่รู้หรือว่า จ๊อบแจ่งเป็นห่วง คุณสิเนื้อตัวมอมแมม เตี้ยวเรากลับบ้านด้วยกันนะ จ๊อบแจ่งจะอาบน้ำแต่งตัวให้ใหม่ แล้วเราจะได้ออกไปช่วยกันเก็บของเล่นด้วย

ตุ๊กตา : จ๊อบแจ่งที่รัก ฉันไปเที่ยวมา ที่บ้านใบหญ้า ของพี่มดตะนอย บ้านนั้นน่าอยู่ เก็บกวาดเช็ดถู เก็บของเป็นระเบียบ

จ๊อบแจ่ง : บ้านของเราก็เหมือนกันจ๊ะ จ๊อบแจ่งสัญญาต่อไปนี้จ๊อบแจ่งจะช่วยแม่ดูแลบ้านของเรา

จากนั้นเป็นต้นมาจ๊อบแจ่งก็เป็นเด็กดี เล่นของเล่นแล้วเก็บที่เดิม คุณแม่ก็ชมเชยจ๊อบแจ่งว่าจ๊อบแจ่งเป็นเด็กดี

แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการใช้หุ่นมือจำลอง
การเล่านิทานประกอบหุ่นมือแผนที่ 4 สัปดาห์ที่ 2 (ใช้ครั้งที่ 7กับ8)

วันพฤหัสบดีที่ 13 กรกฎาคม 2560

นิทานเรื่อง กระรอกน้อยไม่มีระเบียบ

ประเภทนิทาน นิทานสร้างคุณธรรม

ผู้แต่ง ปิติพร วาทิตพิยาภรณ์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของความเป็นระเบียบความมีมารยาท และ
ความมีน้ำใจ

2. เพื่อให้เด็กสามารถตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น จากสิ่งที่ได้ทำ

3. เพื่อให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจจากการฟังนิทานประกอบหุ่นมือจำลองและแสดงพฤติกรรมการ
เก็บของเล่น

สื่อประกอบ

1. เพลงเก็บของ

2. หนังสือนิทาน กระรอกน้อยไม่มีระเบียบ

3. หุ่นมือ เด็กชายกอล์ฟ เครื่องบิน หุ่นยนต์ ลูกบอล

4. ของเล่นตามมุมพลาสติกสร้างสรรค์ มุมบ้าน มุมร้านค้า

5. แอทมมาริน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ (3 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนปริศนาคำถาม
2. เด็กและครูร่วมร้องเพลงเก็บของ และทำท่าทางประกอบเพลงตามความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ร่วมสนทนาเกี่ยวกับบทเพลง ที่สอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่อง ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น
3. คุณครูเล่านิทาน ของเล่นน้อยใจ จนจบเรื่อง

ขั้นดำเนินการ (15 นาที)

1. ให้เด็กแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มตามความสนใจของเด็กในแต่ละมุม
2. เด็กๆ เล่นของเล่นในแต่ละมุมตามความสนใจ 15 นาที
3. เด็กและครูร่วมกันสร้างและทบทวนข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความถูกต้องและเป็นระเบียบ

3.1 เด็กสามารถเลือกกลุ่มทำกิจกรรมได้ตามความต้องการ

3.2 ไม่เล่นของเล่นในขณะที่เพื่อนเล่นอยู่

3.3 เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ยินสัญญาณเตือนด้วยลูกแซกให้เด็กมานั่งฟังนิทานจากครู โดยหยุดเล่นและฟังนิทานจนจบ

4. เด็กลงมือเล่นของเล่นตามมุม

5. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมแล้ว ให้เด็กช่วยกันเก็บของเล่นให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป (5 นาที)

1.เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง ของนิทานและการทำกิจกรรม เพื่อสอดแทรกพฤติกรรมทางสังคมในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่น โดยจะใช้คำถาม ดังต่อไปนี้

-กระรอกมีนิสัยอย่างไรคะ

-ตัวละครในเรื่องที่เด็กๆจำได้มีตัวอะไรบ้างคะ

-เมื่อเล่นของเล่นเสร็จแล้วเด็กๆจะอย่างไรคะ

2.เด็กพร้อมกับครูสำรวจอีกครั้งว่าเก็บของเล่นเรียบร้อยดีแล้ว

การประเมินผล

1.สังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่องของ ความมีระเบียบ ความมีมารยาท และ ความมีน้ำใจ ในการเก็บของเล่นตามแบบประเมิน

2.สังเกตจากการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น จากสิ่งๆที่เด็กๆทำได้

ภาคผนวก

เพลง เล่นแล้วเก็บ (ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เก็บของไว้ให้ถูกที่ เก็บดีๆ อย่า วิ่งซุกซน มาช่วยกันเก็บทุกคน(ซ้ำ)

หนูๆอย่าซน ช่วยกันคนดี ช่วยกัน ช่วยกัน คนดี

คำคลองจอง :การเก็บอุปกรณ์และเครื่องใช้ในห้องเรียน ปฏิบัติตามกฎห้องเรียน

เด็กเอ๋ยเด็กดีต้องมีวินัย ระเบียบมีไว้ให้ปฏิบัติ

สิ่งของวางจัดทุกอย่างสวยงาม หนูอย่ามองข้ามกฎของห้องเรียน

